

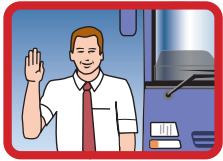
Linja-autonkuljettajan muistilista

Ammattikuljettajien ajamat linja-autot ovat ajettuja kilometrejä kohti muita ajoneuvoja harvemmin osallisina tieliikenneonnettomuuksissa. Silloin kun ne joutuvat onnettomuuteen, seuraukset ovat kuitenkin syyllisyyteen katsomatta usein vakavampia ajoneuvojen suuremman koon ja painon vuoksi. Onnettomuudet voivat olla vakavampia myös matkustajien määrän vuoksi.

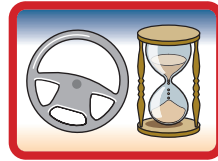
Linja-autonkuljettajana sinun on ajettava erittäin vastuuntuntoisesti joka hetki ja osoitettava ammatitaitoa ennakoimalla ja antamalla anteeksi muiden tienkäyttäjien typerää ja vaarallista käyttäytymistä, vaikka se olisi kuinka ärsyttävää. Käyttäytymisesi voi säästää ihmishenkiä, parantaa ammattikunnan imagoa ja auttaa toimialaa vastustamaan yhä rajoitavampia säännöksiä.

OLETKO VALMISTAUTUNUT HYVIN?

Oma elämäsi ja muiden tienkäyttäjien elämä riippuu tarkkaavaisuudestasi ja reaktioistasi hätätilanteissa.

Ammattimainen ajaminen on hyvin vaativaa, joten sinun on pysyttävä hyväkuntoisena niin fyysisesti kuin henkisesti. **Terveelliset ruoka- ja juomatottumukset ja säännöllinen liikunta** tuovat hyvää oloa, auttavat ajamaan paremmin ja pidentävät elämää.

Noudata ajo- ja lepoaikoja koskevaa lainsäädäntöä. Noudattamatta jättäminen ja ajopiirturin näpelöinti on laitonta ja tarkoittaa, ettet kunnioita ihmishenkiä – omaasi etkä muiden. Käytä lepoaikasi... lepäämiseen!

Säädä istuimesi mahdollisimman mukavaksi siten, että kaikki hallintalaitteet ovat helposti käytettävissä. Varmista, että niskatuki on oikealla korkeudella onnettomuuden varalta. Istu rennosti selkänojaa vasten vähentääksesi selkäsi kohdistuvaa rasitusta.

Älä juo alkoholia ennen ajoa äläkä sen aikana, **äläkä käytä minkäänlaisia huumeita tai lääkkeitä, jotka voivat heikentää ajokykyäsi.** Vältä raskaiden aterioiden syömistä ennen ajoa ja sen aikana, koska sellaiset voivat väsyttää.

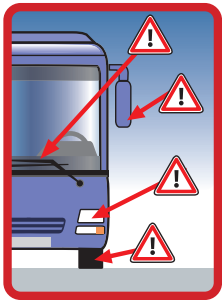

Käytä turvavyötäsi, jos sellainen on, apukuljettajan ja/tai matkaoppaan turvavyötä unohtamatta. Tuulilasin läpi lentäminen ei ole hyväksi ihmiselle!

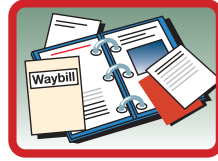

Älä jatka ajamista väsyneenä – PYSÄHDY! Tule ulos ajoneuvosta, venyttele, haukkaa raitista ilmaa ja lepää tarpeen mukaan.

...ENTÄ ONKO KAIKKI MUU VALMIINA?

Toimiiko kaikki kunnolla? Tarkistitko jarrut, renkaat (paineen ja urien syvyyden), jäähdytinnesteen ja moottoriöljyn? Entä peilit, ikkunat (näkyykö niistä kunnolla?), tuulilasinpyyhkijät, ajovalot, vilkut? Ja erikoislaitteet kuten sammuttimet jne.? Onko ajoneuvossa näkyviä vaurioita ja onko se puhdas?

Onko sinulla kaikki tarvittavat asiakirjat? Oletko asettanut ajopiirturilevyn tai -kortin paikoilleen? Onko sinulla lainsäädännön vaatimat levyt mukana ajoneuvossa? Onko matkustajilla asianmukaiset matkustusasiakirjat? Kuinka monta matkustajaa kyydissä on? Matkustajaluetteloa eiväلتämättä vaadita lainsäädännössä, mutta se säästää onnettomuuden sattuessa kallista aikaa.

Ovatko kaikki matkustajat asianmukaisesti istumassa, turvavyöt kiinnitettyinä? Tietävätkö he, missä pelastusvälineet ja hätäuloskäynnit sijaitsevat? Onko pääsy hätäuloskäynneille vapaa? Onko matkatavarat sijoitettu tasaisesti ja kiinnitetty asianmukaisesti? Varmista, ettei käytävällä ole matkatavaroita haittaamassa kulkua.

Tarkista reittisi. Sisältyykö siihen siltoja, tunneleita tms., jotka saattavat olla vaikeita ajoneuvallesi sen mittojen tai painon vuoksi? Käytä mahdollisuuksien mukaan moottoroiteita ja vältä asuinalueita. Oletko suunnitellut matkan siten, että saat vaadittavat lepotauot oikeina aikoina? Tarkistitko säätiedot?

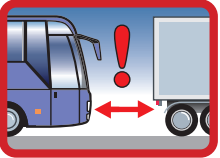
HUOLELLISESTI TIELIIKENTEESSÄ

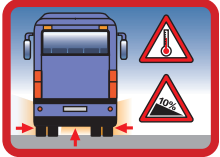
Muista, ettet näe näkökentän kuolleessa kulmassa lähellä ajoneuvoasi liikkuvia pienempiä tienkäyttäjiä (autoja, moottoripyöriä, pyöräilijöitä, jalankulkijoita). Ole erityisen tarkkana kääntäessäsi ja peruuttaessasi sekä ajaessasi eri puolella tietä kuin mihin olet tottunut.

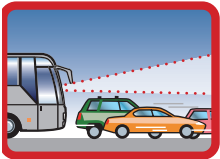
Älä ohita ellet ole varma, että siihen on tarpeeksi tilaa pakottamatta muita ajoneuvoja hidastamaan.

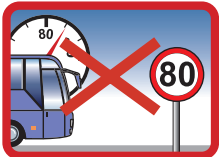
Pidä turvallinen etäisyys edelläsi ajavaan ajoneuvoon – joka tapauksessa ainakin laissa säädetty vähimmäisetäisyys. Älä unohda, että nopeuksien kasvaessa kasvaa myös tarvittava turvaväli ja että turvaväliä pidentävät myös sade, muta, jää ja lumi sekä tunnelit.

Pysähdy, jos moottori, jarrut tai hidastin ylikuumentuu. Älä jatka matkaa ennen kuin olet varmistanut, ettei ylikuumentumisen tai rikkoutumisen vaaraa enää ole.

Yritä ennakoida ongelmia. Vältä äkkijarrutuksia ja nopeita kiihdytyksiä. Ne voivat olla vaarallisia muille tielläliikkuville ja epämukavia matkustajille, tuhlaavat polttoainetta ja aiheuttavat ylimääräisiä ilmansaasteita.

Noudata aina nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä. Älä omaksu muiden tielläliikkujiin huonoja tapoja. Turvallinen ajo suojelee omaasi ja muiden henkeä sekä työpaikkaasi!

Ajoneuvon rikkoutuessa ja onnettomuuden tai muun merkittävän ongelman sattuessa ilmoita tukikohtaasi ja/tai paikalliselle pelastuspalvelu-toimelle välittömästi. Ohjelmoi hätänumerot matkapuhelimeesi.

Ota yöajossa pitkät valot ajoissa pois, kun vastakkaisella kaistalla lähestyy ajoneuvo. Onko ajoneuvosi ajovalot suunnattu oikein? Varmista, että ajovalot ja heijastimet ovat puhtaat, jotta ajoneuvosi näkyy.

Sopeuta ajosi sääolosuhteisiin. Kun tiet ovat sateen, mudan, jään tai lumen vuoksi liukkaat, hidasta vauhtia – sama pätee ajamiseen sumussa, sateessa tai hämärässä sekä tunneleissa.

Pysäköi ajoneuvo vain sallituille alueille. Varmista, ettet tuki liikennettä tai haittaa muiden tielläliikkujiin näkyvyyttä, ja vältä asuinalueita. Varmista, ettei ajoneuvo pääse liikkumaan paikaltaan, kun et itse ole siellä. **Vältä tarpeetonta tyhjäkäyntiä.**

Käytä mahdollisuuksien mukaan vartioituja pysäköintialueita. Älä pysäköi eristyksissä oleville valaisemattomille paikoille ainakaan öiseen aikaan. Älä kerro ulkopuolisille matkustajastasi äläkä matkariteitistäsi. Tarkista ennen matkan jatkamista, ettei ajoneuvossasi ole jälkiä luvattomasta tunkeutumisesta tai peukaloinnista.

On lainvastaista käyttää kädessä pidettävää matkapuhelinta ajaessa. Jos sinun on puhuttava ajon aikana, hanki asianmukainen kädet vapauttava ('hands-free') järjestelmä.

Raportoi **matkan jälkeen** yhtiöllesi ajoneuvossa, käyttämälläsi reitillä tai käymissäsi paikoissa havaitsemistasi mahdollisista ongelmista, jotta tarvittavat korjaukset tai muutokset voidaan tehdä ennen seuraavaa matkaa.

Osoita ammattilaisuutesi – sinua kunnioitetaan!

IRU ja sen jäsenjärjestöt edustavat liiketoiminta-aliasi. Niiden tehtävänä on saada tieliikennealalle paras mahdollinen sääntelykehys.

Ammattikuljettajana olet asemassa, joka on taloudelle ja yhteiskunnalle olennainen. Ole ylpeä työstäsi ja ajamisestasi!